

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia dziecięca i profilaktyka stomatologiczna	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	IV rok, semestr VII, VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	4 (semestr VII-2, semestr VIII-2)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Seminaria 15 godz. /ćwiczenia 60 godz.
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Dr n.med.Joanna Manowiec
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n.med. Alicja Suszczewicz zstdz@pum.edu.pl tel. 91 466 1730, 91 466 1733
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Samodzielna Pracownia Stomatologii Dziecięcej Tel. 91 466 1730
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-lekarsko-stomatologiczny/samodzielna-pracownia-stomatologii-dzieciecej
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Poszerzenie wiedzy teoretycznej ,utrwalenie i nabycie nowych praktycznych umiejętności z zakresu promocji zdrowia, zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób narządu żucia w wieku rozwojowym
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Wiedza i umiejętności na poziomie ukończenia III roku studiów na kierunku lekarsko- dentystycznym
	Umiejętności	
	Kompetencji społecznych	

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	Zna normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm	K_F.W01	S
W02	Zna zasady postępowania profilaktyczno – leczniczego w chorobach narządu żucia u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.W03	K, W
W03	Zna florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie	K_F.W04	K
W04	Zna objawy określonych jednostek chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.W05	K, W
W05	Opisuje przebieg i wskazuje sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u dzieci i młodzieży	K_F.W05	K, W
W06	Zna i wylicza schematy postępowania w chorobach miazgi u dzieci i młodzieży	K_F.W07	K, W
W07	Wykazuje się znajomością zasad postępowania w przypadku chorób zmineralizowanych tkanek zębów u dzieci i młodzieży	K_F.W07	K, W
W08	Zna schematy postępowania w przypadku urazów zębów i kości twarzy u dzieci i młodzieży	K_F.W07	K, W
W09	Opisuje sposoby postępowania w chorobach tkanek okołowierzchołkowych u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.W08	K, W
W10	Wylicza przyczyny i opisuje schematy postępowania w przypadkach powikłań chorób układu stomatognatycznego u dzieci i młodzieży	K_F.W14	K, W
W11	Zna metody terapeutyczne ograniczające i znoszące ból oraz ograniczające lęk i stres	K_F.W17	S
U01	Przeprowadza ogólnolekarski wywiad z pacjentem w wieku rozwojowym i jego rodzicami/opiekunami	K_F.U01	S

U02	Wykonuje badanie fizykalne pacjenta w wieku rozwojowym	K_F.U02	S
U03	Informuje pacjenta i jego rodziców/opiekunów o istniejących dolegliwościach oraz objaśnia ich istotę	K_F.U03	S
U04	Dobiera sposób leczenia, przedstawia go pacjentowi i jego rodzicom/opiekunom, uzasadnia wybór oraz uzyskuje świadomą zgodę rodziców/opiekunów na proponowany sposób leczenia	K_F.U03	S
U05	Prognozuje rokowanie	K_F.U03	S
U06	Przekazuje złe informacje o stanie zdrowia pacjenta	K_F.U04	S
U07	Interpretuje wyniki badań dodatkowych u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.U06	S
U08	Określa i wyznacza wskazania do przeprowadzenia określonego zabiegu stomatologicznego u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.U07	S
U09	Zapobiega wystąpieniu chorób jamy ustnej u dzieci i młodzieży	K_F.U08	S
U10	Rozpoznaje choroby tkanek narządu żucia, urazy zębów i kości szczęk u pacjentów w wieku rozwojowym	K_F.U09	S
U11	Prowadzi postępowanie lecznicze w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk w oparciu o schematy postępowania u dzieci i młodzieży	K_F.U09	S
U12	Prowadzi leczenie ostrych i przewlekłych procesów zapalnych w obrębie tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia i kości szczęk zębopochodnych i niezębopochodnych	K_F.U10	S
U13	Dobiera sposoby i prowadzi postępowanie w przypadku wystąpienia okołozabiegowych powikłań ogólnych i miejscowych	K_F.U11	S
U14	Prowadzi dokumentację pacjenta. Wypełnia skierowania na specjalistyczne leczenie stomatologiczne i ogólnomedyczne oraz na badania dodatkowe	K_F.U13	S
U15	Dobiera i wykonuje testy określające liczebność bakterii próchnicotwórczych w jamie ustnej	K_F.U17	S
U16	Wskazuje i wyznacza leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	K_F.U18	S
U17	Stosuje odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	K_F.U19	S
K01	Akceptuje potrzebę standardów etycznych	K_K02	O
K02	Rozumie pojęcie odpowiedzialności za powierzone mu dobro	K_K07	O

K03	Wykazuje nawyk samokształcenia	K_K01	O
K04	Okazuje szacunek wobec pacjenta i rozumie specyfikę pracy z dziećmi	K_K05	O
K05	Rozumie znaczenie relacji między badającym a badanym	K_K08	O

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć							
lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć					
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning Inne formy
W01	K_F.W01		X				
W02	K_F.W03		X				
W03	K_F.W04		X				
W04	K_F.W05		X				
W05	K_F.W05		X				
W06	K_F.W07		X				
W07	K_F.W07		X				
W08	K_F.W07		X				
W09	K_F.W08		X				
W10	K_F.W14		X				
W11	K_F.W17		X				
U01	K_F.U01				X		
U02	K_F.U02				X		
U03	K_F.U03				X		
U04	K_F.U03				X		
U05	K_F.U03				X		
U06	K_F.U04				X		
U07	K_F.U06				X		
U08	K_F.U07				X		
U09	K_F.U08				X		
U10	K_F.U09				X		
U11	K_F.U09				X		
U12	K_F.U10				X		
U13	K_F.U11				X		
U14	K_F.U13				X		
U15	K_F.U17				X		
U16	K_F.U18				X		
U17	K_F.U19				X		
K01	K_K02				X		
K02	K_K07				X		
K03	K_K01				X		
K04	K_K05				X		
K05	K_K08				X		

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Seminaria			
TK01	Choroby miazgi zębów mlecznych i stałych niedojrzałych. Klasyfikacja i diagnostyka. Różnice w budowie miazgi zębów mlecznych i stałych. Patogeneza chorób miazgi (zębina sklerotyczna, zębina obronna). Rozrostowe zapalenie miazgi. Resorpcja wewnętrzna zapalna. Resorpcja wewnętrzna wymienna. Obliteracja jamy zęba PCO. Zębiniaki rzekome. Diagnostyka pulpopatii i zmian w tkankach okołowierzchołkowych (wywiad, badanie przedmiotowe, testy żywotności, skala Halla). Klasyfikacja chorób miazgi w zębach mlecznych i stałych niedojrzałych. Różnicowanie okołozębowych zapaleń ostrych i przewlekłych.	1	W02, W03, W06, W09, W10, W11
TK02	Choroby miazgi zębów mlecznych Klasyfikacja: Amerykańskiej Akademii Stomatologii Dziecięcej (zapalenie odwracalne, zapalenie nieodwracalne, martwica); klasyfikacja uproszczona (pulpopatia odwracalna, pulpopatia nieodwracalna częściowa, pulpopatia nieodwracalna całkowita). Metody leczenia (przyżyciowe biologiczne i niebiologiczne, mortalne). Leki i materiały stosowane w endodoncji zębów mlecznych. Wskazania i przeciwwskazania miejscowe i ogólne do leczenia miazgi zębów mlecznych. Pokrycie pośrednie, bezpośrednie, amputacja przyżyciowa całkowita, amputacja po dewitalizacji, ekstyrpacja miazgi – techniki zabiegów.	2	W02, W03, W06, W09, W10, W11
TK03	Miazga w zębach stałych niedojrzałych. Metoda pokrycia pośredniego (leczenie jedno- i dwuetapowe). Metoda pokrycia bezpośredniego. Amputacja przyżyciowa miazgi (częściowa i całkowita). Apeksogeneza. Apeksyfikacja. Rewaskularyzacja. Wskazania, przeciwwskazania, materiały i procedury powyższych zabiegów.	2	W02, W03, W06, W09, W10, W11
TK04	Etologia i epidemiologia urazów. Klasyfikacja urazów wg Ellisa i Andreasena wg WHO. Badanie pacjenta po urazie: wywiad ogólnolekarski i stomatologiczny, badanie kliniczne, rtg. Diagnostyka i postępowanie lecznicze w nadłamaniu szkliwa, złamaniu szkliwa, złamaniu szkliwno-zębinowym niepowikłanym i powikłanym zębów stałych.	2	W01, W02, W08, W10, W11
TK05	Diagnostyka i postępowanie lecznicze w złamaniach koronowo-korzeniowych niepowikłanych i powikłanych, w złamaniach korzenia, wyrostka	1	W01, W02, W08, W10, W11

	zębodołowego zębów stałych. Uszkodzenia dziąsła i błony śluzowej j.ustnej (otarcia, stłuczenia i poszarpania) – leczenie.		
TK06	Postępowanie w urazach zębów stałych: Zwichnięcia częściowe: Wstrząs, Nadwichnięcie, Ekstruzja, Intruzja, Zwichnięcie boczne (definicja, etiologia, zakres uszkodzenia, diagnoza ,zalecenia radiologiczne, leczenie stomatologiczne, instrukcje dla pacjenta, wizyty kontrolne).	1	W01, W02, W08,W10, W11
TK07	Postępowanie w urazach zębów stałych: Zwichnięcia całkowite zęba z otwartym i zamkniętym wierzchołkiem korzenia: (definicja, etiologia, zakres uszkodzenia, diagnoza ,zalecenia radiologiczne, leczenie stomatologiczne oraz czynniki determinujące wybór metody leczenia, instrukcje dla pacjenta, wizyty kontrolne, rokowanie).	1	W01, W02, W08,W10, W11
TK08	Postępowanie w urazach zębów mlecznych (wg schematu: etiologia, zakres uszkodzenia, diagnostyka, zalecenia dla pacjenta, informacja dla rodziców/opiekunów, wizyty kontrolne). Wstrząs. Nadwichnięcie, podwichnięcie. Wydłużenie, ekstruzja. Zwichnięcie boczne. Włoczenie, intruzja. Zwichnięcie całkowite, wybicie zęba. Nadłamanie, pęknięcie szkliwa. Złamanie szkliwa. Złamanie szkliwno-zębinowe bez obnażenia miazgi i z obnażeniem miazgi. Złamanie koronowo-korzeniowe bez obnażenia miazgi i z obnażeniem miazgi. Złamanie korzenia. Złamanie wyrostka zębodołowego.	1	W01, W02, W08,W10, W11
TK09	Następstwa pourazowych uszkodzeń z. mlecznych i stałych. Zapobieganie pourazowym uszkodzeniom. Powikłania wczesne, bezpośrednio po urazie. Powikłania późne (obumarcie miazgi zęba, resorpcje, zahamowanie rozwoju korzenia, obliteracja jamy zęba). Następstwa urazów z. mlecznych (przebarwienia korony, martwica miazgi, zapalenia tkanek okołowierzchołkowych, przedwczesna resorpcja korzeni, obliteracja, formowanie ropni i torbieli, ankyloza). Następstwa urazów z. mlecznych manifestujące się w z. stałych (przebarwienia szkliwa połączone z hipoplazją, rozdarcia koron, zmiany zębiakopodobne, rozdwojenia korzeni, doprzedSIONKOWE zagięcie korzeni tzw. siekacz sierpowaty, boczne zagięcie lub rozdarcie korzeni, zahamowanie wzrostu korzenia, torbiel zawiązkowa związana z urazem). Zapobieganie pourazowym uszkodzeniom zębów: profilaktyk pierwszo, drugo i trzeciorzędowa.	1	W01, W02, W08,W10
TK10	Choroby rozwojowe twardych tkanek zęba niepróchnicowego pochodzenia cz. I – przyczyny, hipoplazja szkliwa, przebarwienia rozwojowe i nabyte. Przyczyny systemowe rozwojowych wad szkliwa i zębiny- czynniki z okresu prenatalnego, perinatalnego i postnatalnego. Przyczyny miejscowe rozwojowych wad szkliwa. Mechanizm powstawania hipoplazji (definicja i	1	W01, W02, W04, W05, W07

	rodzaje hipoplazji, obraz kliniczny). Przebarwienia powstałe podczas odontogenezy (hiperbilirubinemia, porfiria wrodzona, alkaptonuria, przebarwienia tetracyklinowe) i po wyrznięciu zęba. Leczenie.		
TK11	Choroby rozwojowe twardych tkanek zęba niepróchnicowego pochodzenia cz. II – hipomineralizacja szkliwa (zmętnienie) ze szczególnym uwzględnieniem fluorozy i MIH. Mechanizm powstawania hipomineralizacji (definicja, obraz kliniczny). Fluoroza (przyczyny i czas powstania, obraz kliniczny, klasyfikacja fluorozy, cechy charakterystyczne, zatrucie fluorem). MIH (przyczyny i czas powstania, obraz kliniczny, stopnie zaawansowania, cechy charakterystyczne). Różnicowanie fluorozy i innych zmętnień. Leczenie.	1	W01, W02, W04, W05, W07
TK12	Choroby rozwojowe twardych tkanek zęba niepróchnicowego pochodzenia cz. III – nieprawidłowości w tkankach twardych wywołane czynnikami genetycznymi. Zaburzenia rozwojowe zębiny i cementu wywołane czynnikami genetycznymi i środowiskowymi. Amelogenesis imperfecta. Dysplazja zębiny. Odontodysplazja regionalna. Wrodzony niedorozwój zębiny. Zaburzenia rozwojowe cementu.	1	W01, W02, W04, W05, W07
Ćwiczenia kliniczne			
TK01	Przyjmowanie pacjentów. Wywiad. Badanie dziecka, ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej, zabiegi profilaktyki fluorkowej, plan profilaktyczno-leczniczy, ocena ryzyka próchnicy, profilaktyczne lakowanie bruzd. Leczenie próchnicy: opracowywanie ubytków i ich wypełnianie. Kształtowanie postawy stomatologicznej dziecka. Leczenie chorób miazgi zębów dziecięcych. Pierwsza pomoc po urazie	30	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17 K01, K02, K03, K04, K05
Semestr letni			
Ćwiczenia kliniczne			
TK01	Przyjmowanie pacjentów. Wywiad. Badanie dziecka, ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej, zabiegi profilaktyki fluorkowej, plan profilaktyczno-leczniczy, ocena ryzyka próchnicy, profilaktyczne lakowanie bruzd. Leczenie próchnicy: opracowywanie ubytków i ich wypełnianie. Kształtowanie postawy stomatologicznej dziecka. Leczenie chorób miazgi zębów dziecięcych. Pierwsza pomoc po urazie	30	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17 K01, K02, K03, K04, K05

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk, Joanny Szczepańskiej i Urszuli Kaczmarek wydanie I 2017	
2. Zapobieganie i leczenie choroby próchnicowej u dzieci pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, wyd. I, 2013	
3. Pourazowe uszkodzenia zębów J.O. Andreasen i wsp. Wydanie II polskie pod red. Urszuli Kaczmarek, Urban&Partner 2012	
Literatura uzupełniająca	
1. Stomatologia dziecięca pod red. A.C. Cameron, R.P. Widmer (wyd. II polskie pod redakcją U. Kaczmarek 2013)	
2. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego autorstwa M. Barańskiej-Gachowskiej pod red. Lidii Postek-Stefańskiej, Wydawnictwo Czelej, wyd.II, 2011	

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:			
1	Badanie pacjenta z diagramem i obliczenie PUW/puw		1 pkt.
2	Wskaźnik higieny:	OHI	2 pkt.
		API	1 pkt
		PL.I	1pkt
3	Instruktaż higieny jamy ustnej z nauką szczotkowania		1 pkt
4	Plan profilaktyczno - leczniczy z oceną ryzyka próchnicy		2 pkt
5	Profesjonalne oczyszczanie zębów		1 pkt
6	Zabieg z zakresu profilaktyki fluorkowej egzogennej		2pkt
7	Opatrunek		1 pkt.
8	Lakowanie bruzd:	w zębach trzonowych	2 pkt
		w przedtrzonowych	1 pkt
Za zabiegi z punktu nr 8 należy uzyskać 3 pkt.			
9	Wypełnienia:	PRR I	2 pkt
		ubytek jednopowierzchniowy	2 pkt.
		ubytek dwupowierzchniowy	3 pkt.
		ubytek wielopowierzchniowy	4 pkt.
		leczenie próchnicy głębokiej (punkty doliczane dodatkowo do wypełnienia ostatecznego lub jednorazowo w leczeniu biologicznym dwuetapowym, gdy wypełnienie jest odroczone)	2 pkt.
10	Amputacja mortalna lub przyżyciowa w zębie mlecznym		3 pkt.
Za zabiegi z punktu 9 i 10 należy uzyskać 16 pkt.			
Za wykonanie zabiegów w semestrze zimowym i letnim należy uzyskać 69 pkt, natomiast w semestrze zimowym student jest zobowiązany uzyskać 34 pkt. oraz wykonać leczenie miazgi w 2 zębach fantomowych.			

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	75
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	45
Czytanie wskazanej literatury	5
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	25
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	150
Punkty ECTS	4
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne